



SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 18/91

HØRINGSUTTALELSE - LEVERINGSPLIKTIGE POSTTJENESTER

Saksbehandler: Anne Kirsti Johnsen

Arkiv: N61

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

15/18 Formannskapet

12.03.2018

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Rømskog kommune støtter Samferdselsdepartementets forslag om å redusere leveringsplikten for posttjenester til annen hver dag i hele landet

Behandling/vedtak i Formannskapet den 12.03.2018 sak 15/18

BEHANDLING:

Det ble fremsatt følgende forslag fra Turid Dahlum Nilsen (Ap):

Rømskog kommune ønsker å fortsette med dagens omfang av leveringspliktige tjenester. Enstemmig vedtatt.

Det ble fremsatt følgende forslag fra Gudbrand Kvaal (Sp):

Posten har en sentral rolle i infrastrukturen i samfunnet. Dette har vært og bør fortsatt være et statlig ansvar. Det vil fortsatt være mange personer som ikke kan bruke datamaskin for digital post og nyheter. Mange mindre bedrifter er helt avhengige av en effektiv distribusjon av brev og mindre pakker, dette gjelder spesielt i distriktskommuner, der det ikke finnes alternative post- og budløsninger.

Begrunnelsen for endring av leveringsfrekvensen er redusert brevmengde. Det ser ikke ut til at det økende distribusjonsvolumet som netthandel fører med seg er tatt inn i vurderingen.

Rømskog kommune ber om at departementet går inn for at det fortsatt blir gjort postomdeling etter alternativ én. Med minskende brevforsendelser bør det i stedet for kutt i postens tilbud, vurderes en bedre samordning med avisdistribusjonen.

Enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Rømskog kommune ønsker å fortsette med dagens omfang av leveringspliktige tjenester.

SAKENS FAKTA:

Copenhagen Economics (CE) har på bestilling fra Samferdselsdepartementet utredet behovet for endringer i kravene til leveringspliktige posttjenester og postloven. Høringsfristen er 6.4.18.

Brevmengden har falt dramatisk og vil fortsette å falle i årene som kommer. Samtidig som etterspørselen i befolkningen reduseres, vil statens utgifter knyttet til statlig kjøp av ulønnsomme posttjenester fortsette å øke dersom kravene til leveringspliktige posttjenester



ikke endres. Det er i løpet av de siste årene foretatt flere endringer i omfanget av de leveringspliktige posttjenestene. Blant annet har det siden 90-tallet vært en utvikling der postkontorer har blitt erstattet av Post i Butikk. Kravet om ordinær postomdeling på lørdager ble avvirket fra 2016. Fra 2018 er A- og B-post slått sammen til én felles brevstrøm. Disse omstillingene har medført at Posten har effektivisert sin drift og redusert Postens kostnader med betydelige beløp. Omstillingene har medført en gjennomsnittlig årlig nedbemanning på over 500 årsverk fra 2011 til og med 2017. En positiv bieffekt av overgangen til én poststrøm fra 2018 er også at CO2-utslippet fra postvirksomhet kuttes betraktelig ettersom en større del av hovedpostgangen vil skje med bil og jernbane, i stedet for med fly.

Som en følge av de dramatiske endringene i postmarkedet mener Samferdselsdepartementet at det er nødvendig å vurdere alternative løsninger for leveringspliktige posttjenester i fremtiden. Departementet vurderer derfor de fire alternativene CE har gjort en vurdering av i sin utredning:

1. Fortsette med dagens omfang av leveringspliktige tjenester
2. Redusere kravet til annen hver dag i byene og opprettholde krav om fem dager i uken på steder uten egen avisdistribusjon
3. Redusere kravet til omdelingsfrekvens til annen hver dag
4. Redusere kravet til omdelingsfrekvens til én gang i uken

Når det gjelder hva som ville være bedriftsøkonomisk lønnsomt for Posten, fremkommer det i utredningen fra Copenhagen Economics at det allerede i dag er ulønnsomt for Posten å omdele postsendinger fem dager i uken. Om selskapet ikke var pålagt en leveringsplikt, ville de ut fra kommersielle hensyn ønsket å distribuere annen hver dag fra 2018. Fra 2021 ville Posten ønsket å omdele postsendinger bare én dag i uken, om de sto fritt.

Departementet mener at å redusere dagens leveringsplikt til annen hver dag bare i tettbygde strøk (alternativ 2), fremstår lite attraktivt av to grunner. Det gir for det første utfordringer når det gjelder avgrensning både på et gitt tidspunkt og fremover i tid av hvilke områder som skal kvalifisere for postomdeling fem dager i uken og hvilke som bare skal få annen hver dag. Det gir for det andre en begrenset reduksjon i statlig kjøp, fordi kostnaden ved å distribuere i spredtbygde strøk er betraktelig høyere enn i tettbygde strøk.

Ved å redusere leveringsplikten til annen hver dag i hele landet (alternativ 3) vil nettokostnadene i første omgang bli lave, før de vil øke fra 2021 når det vil være kommersielt lønnsomt for Posten å redusere antall omdelingsdager til én dag per uke.

Etter departementets vurdering er kostnadene knyttet til dagens servicenivå blitt så høye at kravene til de leveringspliktige posttjenestene må reduseres. Departementet foreslår å redusere kravet til omdeling av postsendinger fra 5 dager i uken til omdeling annen hver dag i hele landet, men ønsker likevel høringsinstansenes innspill på alle alternativene.

En reduksjon av antall omdelingsdager til annen hver dag, er beregnet til å redusere statens kostnader til statlig kjøp av ulønnsomme posttjenester med rundt 500 mill. kr årlig fra 2020, mens besparelsen fra 2025 vil ha økt til ca. 650 mill. kr årlig.

Departementet har ikke lagt opp til at det innføres særskilte kompenserende tiltak gjennom postlovgivningen i forslaget som sendes på høring. Dette skyldes blant annet at det finnes kommersielle tilbud i markedet som vil kunne sikre et høyere servicenivå ved behov, og at det kan vurderes mer målrettede kompenserende tiltak innenfor det enkelte sektorområde. I



RØMSKOG KOMMUNE

kapitlene 3.2 til 3.6 redegjøres det nærmere for utsatte brukergrupper og områder og departementets vurdering av disse. Departementet ber særskilt om tilbakemelding fra høringsinstansene på dette.

VURDERING:

Vi kommuniserer i dag tryggere, raskere og mer effektivt enn noen gang tidligere ved hjelp av digitale løsninger. Derfor er behovet for å sende fysisk post drastisk redusert. Rådmannen kan ikke se tungtveiende grunner til at ikke dagens leveringsplikt kan reduseres til omdeling annen hver dag i hele landet.

KONKLUSJON:

Departementets forslag til endringer anbefales støttet.

VEDLEGG:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---kravet-til-leveringspliktige-posttjenester-i-fremtiden--forslag-til-endring-av-postloven/id2583687/>

UTSKRIFT SENDES:

Samferdselsdepartementet